

I. OGÓLNE INFORMACJE PODSTAWOWE O PRZEDMIOCIE (MODULE)

Psychometria

Tok studiów 2023/2024-2027/2028

Nazwa jednostki organizacyjnej prowadzącej kierunek:	Uczelnia Biznesu i Nauk Stosowanych Varsovia w Warszawie Filia w Rzeszowie
Nazwa kierunku studiów, poziom kształcenia:	Psychologia - jednolite studia magisterskie
Liczba punktów ECTS	6
Język przedmiotu- polski, angielski, inny	polski
Profil kształcenia:	PRAKTYCZNY
Nazwa specjalności:	-
Rodzaj modułu kształcenia: (wskazać właściwe)	Podstawowy / kierunkowy/ specjalnościowy /obowiązkowy/ fakultatywny / <u>praktyczny</u>
Rok / Semestr:	3/5
Osoba koordynująca przedmiot:	
Wymagania wstępne (wynikające z następstwa przedmiotów):	Znajomość metodologii badań psychologicznych i pojęć statystycznych realizowanych na przedmiocie matematyka w szkole średniej.
Cel zajęć:	Zapoznanie studentów z teorią i praktyką psychometryczną, decydującą o sposobie ilościowej interpretacji wyników psychologicznej diagnozy indywidualnej i grupowej. Zapoznanie z teorią i praktyką psychologiczną, leżącymi u podstaw konstrukcji testów psychologicznych. Zapoznanie studentów z rolą i ograniczeniami narzędzi psychometrycznych w badaniach psychologicznych (w tym diagnostyce psychologicznej).

II. FORMY ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH ORAZ WYMIAR GODZIN

	Wykład	Ćwiczenia/ konwersatorium	Laboratorium	Warsztaty	Projekt	Seminarium	Praktyki	Egzamin / zaliczenie	Konsultacje	Suma godzin	Ogółem ECTS
Studia stacjonarne	20	20						4	6	60	6
Studia niestacjonarne	10	10						4	6	30	6

III. METODY REALIZACJI ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

Formy zajęć	Metody dydaktyczne -właściwe podkreślić
Wykład/Ćwiczenia	<u>Wykład podający (z prezentacją multimedialną)</u> <u>Wykład problemowy</u> <u>Wykład konwersatoryjny</u> Dyskusja dydaktyczna Ćwiczenia praktyczne pod kierunkiem <u>Ćwiczenia z wykorzystaniem narzędzi informatycznych</u> Metoda przypadków Metoda sytuacyjna Metoda inscenizacji Metoda projektów Gry dydaktyczne (symulacyjne, decyzyjne, psychologiczne) Demonstracja/ pokaz

	Analiza źródeł Praca w grupie Debata <u>Wykonywanie testów psychologicznych i ich interpretacja</u> <u>Inne: grupy zadaniowe</u>
--	--

IV. PRZEDMIOTOWE EFEKTY UCZENIA SIĘ Z ODNIESIENIEM DO EFEKTÓW KIERUNKU		
Lp.	Opis przedmiotowych efektów uczenia się	Odniesienie do efektu kierunkowego symbol
Wiedza:		
P_W01	Student zna i rozumie w stopniu pogłębionym identyfikację i wyjaśnienia specjalistycznej terminologii używanej w psychometrii w odniesieniu do praktyki. Opisuje i charakteryzuje „kryteria dobroci” testu psychologicznego.	K_W07
P_W02	Student wie, jak wyjaśniać zasady projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w oparciu o testy psychologiczne w sposób umożliwiający jej praktyczne zastosowanie.	K_W07
P_W03	Student wie, jak wyjaśniać zasady konstruowania psychometrycznych narzędzi diagnostycznych. Zna i rozumie w stopniu pogłębionym wymienia, opisuje etapy i zasady konstrukcji testów psychologicznych, w tym ich kulturowej (językowej) adaptacji oraz zna praktyczne zastosowanie tej wiedzy.	K_W07
Umiejętności:		
P_U01	Student potrafi oceniać jakość testów psychologicznych na podstawie ich własności psychometrycznych - rozróżnia rodzaje wskaźników trafności i rzetelności testów psychometrycznych oraz stosuje się do zasad ich interpretacji zgodnie z praktyką zawodową.	K_U13
P_U02	Umie dobierać i stosować o charakterze pogłębionym odpowiednie metody i procedury konstruowania testów psychologicznych i potrafi zastosować te umiejętności w praktyce. Dobiera pozycje testowe przy konstrukcji nowego testu i sprawdza ich moc dyskryminacyjną.	K_U13
P_U03	Student umie planować proces zbierania danych normalizacyjnych i opracowuje normy dla testu psychometrycznego. Wykorzystuje w badaniach psychometrycznych nowoczesne technologie (ICT).	K_U13
Kompetencje społeczne:		
P_K01	Student prezentuje postawę kompetencji społecznych przydatnych w prowadzeniu badań za pomocą testów psychologicznych.	K_K10
P_K02	Student prezentuje postawę etycznego wymiaru stosowania narzędzi psychometrycznych właściwych dla praktyki zawodowej.	K_K10
V. TREŚCI KSZTAŁCENIA		
Lp.	Wykład:	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
W1	Pojęcie testu psychologicznego. Definicje testów psychologicznych. Test psychometryczny jako narzędzie pomiaru cech latentnych (np. osobowości), procesów i mechanizmów psychicznych (psychologicznych).	P_W01 P_W02 P_W03
W2	Zarys historii psychometrii. Teorie testów psychologicznych: klasyczna (KKT), odpowiedzi na pytania testowe (IRT) i uniwersalizacji.	
W3	Kryteria dobroci testów psychometrycznych: obiektywność, standaryzacja, rzetelność, trafność, normalizacja. Wprowadzenie.	
W4	Specyfika różnych rodzajów testów psychologicznych (inwentarze osobowości, testy zdolności, pomiar postaw i zainteresowań, testy projekcyjne; testy indywidualne i grupowe).	

W5	Pojęcie rzetelności testu - rodzaje i techniki obliczeniowe. Współczynniki korelacji w szacowaniu rzetelności testu. Rzetelność szacowana metoda powtarzania testu (rozumiana jako stabilność bezwzględna - technika test-retest). Rzetelność szacowana metodą wersji alternatywnych (rozumiana jako stabilność względna- technika testów równoległych). Rzetelność szacowana metodą połówkową (rozumiana jako zgodność wewnętrzna - metoda połówkowa). Rzetelność szacowana metodą Kuder-Richardsona. Współczynnik rzetelności <i>alfa</i> Cronbacha i jego zastosowanie oraz obliczanie w programie statystycznym.	
W6	Pojęcie trafności testu - rodzaje i techniki obliczeniowe. Sposoby badania trafności treściowej. Rodzaje trafności (teoretyczna, fasadowa, treściowa, kryterialna). Trafność teoretyczna (zmiany rozwojowe, korelacje z innymi testami, analiza czynnikowa, zgodność wewnętrzna, trafność zbieżna i różnicowa, eksperymenty jako źródło danych na temat trafności teoretycznej, modelowanie za pomocą równań strukturalnych). Sposoby badania trafności kryterialnej. Badanie trafności w procesie konstruowania testu. Indywidualne i społeczne konsekwencje przeprowadzania testu. Współczynnik trafności i błąd oszacowania. Trafność testu i teoria decyzji. Analizy statystyczne stronniczości testów.	
W7	Analiza pozycji testowych. Trudność pozycji. Moc dyskryminacyjna pozycji testowych (wskaźniki). Modele teorii odpowiedzi na pytania testu (IRT). Analiza pozycji w testach szybkości. Walidacja krzyżowa w ocenie trafności całego testu. Pozycje testu a grupy mniejszościowe (zróżnicowane środowiskowo).	
W8	Standaryzacja, obiektywność i normalizacja testów psychologicznych. Standardowe skale normalizacyjne oparte na modelu rozkładu normalnego: teny, steny, staniny, tetrony, skala IQ, skala skumulowanych procentów, skala wyników przeliczonych WAIS-R.	
W9	Analiza profili psychometrycznych.	
W10	Procedura konstrukcji testu. Analiza podstaw teoretycznych. Tworzenie pozycji testowych (przygotowanie testu do badań). Analiza własności psychometrycznych testu i opracowanie wersji finalnej. Opracowanie norm wyników testu. Opracowanie podręcznika do testu.	
W11	Problematyka adaptacji kulturowej testów psychologicznych. Procedury adaptacji kulturowej testu. Konteksty adaptacji kulturowej testów według Z. Brzezińskiego.	
W12	Wybrane aspekty etyczne konstrukcji i wykorzystania testów psychologicznych w praktyce.	

Lp.	Ćwiczenia	Odniesienie do przedmiotowych efektów uczenia się
T1	Test psychometryczny jako narzędzie pomiaru cech latentnych. Zadania praktyczne: cechy a zachowania	P_U01 P_U02 P_U03 P_K01 P_K02
T2	Teorie testów psychologicznych. Zadanie praktyczne: porównanie teorii.	
T3	Kryteria dobroci testów psychometrycznych. Zadanie praktyczne: praca z kompletem do wybranego testu psychologicznego.	
T4	Specyfika różnych rodzajów testów psychologicznych. Zadanie praktyczne: praca z różnymi wybranymi testami psychologicznymi.	
T5	Pojęcie rzetelności testu- rodzaje i techniki obliczeniowe. Zadanie praktyczne: obliczenie współczynnika rzetelności <i>alfa</i> Cronbacha i jego zastosowanie oraz obliczanie w programie statystycznym.	
T6	Pojęcie trafności testu- rodzaje i techniki obliczeniowe. Zadanie praktyczne: analiza różnych rodzajów trafności na przykładzie np. podręcznika do testu CISS.	
T7	Analiza pozycji testowych. Zadanie praktyczne: obliczenie mocy dyskryminacyjnej pozycji testowych.	
T8	Standaryzacja, obiektywność i normalizacja testów psychologicznych. Zadanie praktyczne: Standardowe skale normalizacyjne oparte na modelu rozkładu normalnego: teny, steny, staniny, tetrony, skala IQ, skala skumulowanych procentów, skala wyników przeliczonych WAIS-R.	
T9	Analiza profilów psychometrycznych. Zadanie praktyczne: wybrane analizy intraprofilowe oraz interprofilowe.	
T10	Procedura konstrukcji testu. Zadanie praktyczne: Tworzenie pozycji testowych (przygotowanie testu do badań). Analiza wybranych własności psychometrycznych testu i opracowanie wersji finalnej.	
VI. METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ		
Forma zajęć, w ramach której weryfikowany jest EU	Metoda weryfikacji –WŁAŚCIWE WYBRAĆ Egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, projekt, prezentacja, referat, esej inne	Kategoria weryfikowanych efektów uczenia się: wiedza, umiejętności, kompetencje społeczne WŁAŚCIWE WYBRAĆ
Wykład	Test pisemny	wiedza
Ćwiczenia	Zadania praktyczne (praca indywidualna i grupowa) do zagadnień wykładowych. Praca z dostępnym pakietem statystycznym. Operacje obliczeniowe wskaźników psychometrycznych. Analiza i praktyczne zastosowanie w działalności naukowej i praktycznej. Analiza psychometryczna i psychologiczna wyników testu NEO - FFI	umiejętności, kompetencje społeczne
WARUNKI ZALICZENIA PRZEDMIOTU wskazać właściwe		
Zaliczenie wszystkich form zajęć przedmiotu (wykłady, ćwiczenia) na podstawie pozytywnej oceny z testu, wykonanych zadań praktycznych.		
VII. KRYTERIA OCENY OSIĄGNIĘTYCH EFEKTÓW KSZTAŁCENIA		
Ocena kształtująca:		

a) w zakresie wykładów:

- na podstawie odpowiedzi na pytania dotyczące materiału omówionego na poprzednich wykładach;

b) w zakresie ćwiczeń:

- na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań.

1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga).

2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów.

3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy?

4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską).

5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).

Ocena podsumowująca:

Wykład: ocena wiedzy wykazanej na teście o charakterze problemowym.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

50% – ndst.

Ćwiczenia:

Na ocenę podsumowującą składają się oceny cząstkowe zdobyte w trakcie ćwiczeń: ocena wykonanych zadań praktycznych (wykonywanie testów psychologicznych i ich interpretacja), ocena efektów indywidualnej i grupowej pracy studenta, stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności oraz osiągnięcia kompetencji zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

Ocena z ćwiczeń: zaliczony/niezaliczony

VIII. NAKŁAD PRACY STUDENTA – WYMIAR GODZIN I BILANS PUNKTÓW ECTS

Rodzaj aktywności ECTS	Obciążenie studenta	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
1. Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów dydaktycznych (wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, projekt, laboratoria, warsztaty, seminaria) – SUMA godzin – z punktu II	50	30
W tym		
1.1. Udział w zajęciach z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i studentów	40	20
1.2. Egzaminy/zaliczenia - liczba godzin	4	4
1.3. Udział w konsultacjach - liczba godzin	6	6
2. Indywidualna praca własna studenta - liczba godzin - Projekt / esej / studium przypadku / zadanie praktyczne, samodzielne przygotowanie się do zajęć, egzaminów, zaliczeń	100	120
Summaryczne obciążenie pracą studenta (25h = 1 ECTS) SUMA godzin i ECTS	150 h = 6 ECTS	150 h = 6 ECTS

IX. LITERATURA PRZEDMIOTU ORAZ INNE MATERIAŁY DYDAKTYCZNE

Literatura podstawowa przedmiotu:

Brzeziński, J. (red.). (2005). *Trafność i rzetelność testów psychologicznych*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
Brzeziński, J. (2019). *Metodologia badań psychologicznych*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Hornowska, E. (2001). *Testy psychologiczne*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe Scholar.
Fronczyk, K. (red.). (2009). *Psychometria. Podstawowe zagadnienia*. Warszawa: WSFiZ.

Literatura uzupełniająca przedmiotu:

Aranowska, E. (2005). *Pomiar ilościowy w psychologii*. Warszawa: SCHOLAR.
Hornowska, C. (2007). *Standardy dla testów stosowanych w psychologii i w pedagogice*. Gdańsk: GWP.
Hornowska, E., Paluchowski, W. J. (2004). *Kulturowa adaptacja testów psychologicznych*. W: J. Brzeziński (red.), *Metodologia badań psychologicznych. Wybór tekstów*. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
Łaguna, M. (2003). *Rysunek projekcyjny jako metoda testów psychologicznych*. Lublin: Towarzystwo Naukowe KUL.
Zawadzki, B. (2006). *Kwestionariusze osobowości. Strategie i procedura konstruowania*. Warszawa: SCHOLAR.

Inne materiały dydaktyczne: wybrane testy psychologiczne.